

Skötselplan

Naturområdet Lödde ängar

Kävlinge kommun, Skåne län

Innehållsförteckning

1. Syftet med naturområdet	3
2. Beskrivning av området	4
2.1 Administrativa data	4
2.2 Historisk och nuvarande markanvändning	4
2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden	5
2.3.1 Biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden	5
2.3.2 Intressen för allmänheten	5
3. Översikt av planerad markanvändning och skötsel	6
3.1 Övergripande bevarandemål	6
4. Mål och föreskrifter för planeringsområdet	6
4.1 BN - Betesmark med naturvårdsinriktad betesdrift	6
4.2 VF - Våtmark med fri utveckling	7
5. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	8
6. Friluftsliv och rekreation	8
6.1 Syfte	8
6.2 Restriktioner	8
6.3 Information	8
6.4 Tillgänglighet, parkeringar	9
6.5 Renhållning och sanitära anordningar	9
7. Dokumentation och uppföljning	9
7.1 Årlig dokumentation av skötselåtgärder	9
7.2 Uppföljning av skötselmål	9
7.3 Uppföljning av kvalitetsmål	9
8. Källor	10
8.1 Litteratur	10
8.2 Kartor& foton	10
Bilaga	
1. Områdeskarta	

Planförfattare: Patrik Lund
Layout: Ann Persson
Illustration framsida: Maria Nilsson, Ritverk
Bild sid 3: Flygfoto 2008, Kävlinge kommun
Bild baksida: Patrik Lund, 2008
Tryck: Kävlinge kommun, 2015

1 Syftet med naturområdet

Syftet med skötselplanen för naturområdet Lödde ängar är att

- Återskapa, utveckla och förstärka en hävdbejingad ängsflora med tillhörande fauna genom bete.
- Utveckla våtmarkernas värden genom bete och reglerat vattenstånd.
- Förekomsten av ovanliga och hävdgynnade arter knutna till ängsmark enligt ovan skall bevaras och utvecklas så att de kan förnygra sig i långsiktigt livskraftiga populationer.
- Förekomsten av konkurrenskraftiga ohävdsarter skall reduceras.
- Tillgodose behovet av tätortsnära natur.

Anläggande av våtmarker på Lödde ängar 2008

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Namn	Lödde ängar
Objektnummer	46, Naturvårdsprogram Kävlinge kommun 2002
Skyddsform	Biotopskydd för småvatten, Strandskydd
Beslutsdatum	
Naturvårdsförvaltare	Djurägare
Internationella åtaganden	
Län	Skåne
Kommun	Kävlinge
Församling	Löddebygdens församling
Vegetationszon	Nemorala zonen
Naturgeografisk region	Nr 6, Sydvästra Skåne
Läge	280 m sydväst om Lödde kanotklubb
Kartblad	Ekonomiska kartan: 2C6e
Fastigheter	Löddeköpinge 93:1 (6 & 7) och 75:1(2)
Markägare	Kävlinge kommun
Gränser	Området är markerat med röd linje på bifogad karta
Areal	ca 12,6 ha
EU-prioriterade naturtyper och arter	
Planförfattare	Patrik Lund

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Området som vi nu kallar Lödde ängar är en del av de sammanhängande ängs- och betesmarker som sträcker sig längs med Lödde å ända från Löddeköpinge ned till åmynningen. I äldre kartor benämns dessa marker längs ån som "ängarne till Löddeköpinge kyrkjoby". De delar som utgör dagens Lödde ängar kallas i det äldre materialet "Stora mad" och "Lilla mad" vilket skvallrar en del om markernas beskaffenhet, dvs de var fuktiga.

Området har under en längre tid varit en del av det agrara landskapet och det är sannolikt att beteshävd har varit den förhärskande skötselformen historiskt sett. I modernare tid har området dock delvis och periodvis varit uppodlat. Bland annat har delar brukats som vall.

Sedan en tid utan hävd eller odlingsverksamhet restaurerades området 2008 och sedan dess nyttjas Lödde ängar åter som betesmark. Inom området har dessutom fyra mindre våtmarker anlagts med en sammanlagd vattenyta av knappt 1,5 ha vid högvatten. Vattennivån i våtmarkerna regleras av djurägare och/eller markägare. Anlagda gångstråk omger betesmarkerna och förstärker områdets rekreativvärde.

2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden

2.3.1 Biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden

Lödde ängar är vackert belägna strandängsbetesmarker i Löddeköpinge tätorts absoluta närhet. Området ligger direkt nedströms Lödde kanotklubb.

Ängarna varierar i naturtyp. Friskäng och fuktäng är de mest framträdande naturtyperna på Lödde ängar. Gränserna mellan dessa naturtyper är otydliga och flytande. Mindre torrängspartier finns dessutom på de mer höglänta delarna upp mot Vikhögsvägen.

Inom området finns inga kända förekomster av sällsynta växt- eller djurarter men ängarna hyser en artrik men tämligen trivial flora. Detta är troligtvis en effekt av äldre tiders uppodling eller markberedning med insådd. Vid restaureringsarbetet 2008 såddes vissa av ytorna in med specifika ängsblandningar innehållande arter som tex smörboll, ängsvädd, brudbröd mfl. Insådden gjordes med syftet att öka områdets botaniska värden. Betesdrift är en förutsättning för att detta skall uppnås.

De fyra mindre våtmarkerna/dammarna med sin grunda utformning, som vid lågvatten möjliggör bete ganska långt ut på dammslänterna, är av värde för främst groddjur och fåglar men bidrar även mycket till en ökad biologisk mångfald generellt i hela området.

Inom området finns vad vi vet inte några specifikt kulturhistoriska värden såsom fornminnen el dyl.

2.3.2 Intressen för allmänheten

Genom sitt geografiska läge i Löddeköpinge har området stor betydelse som närnatur och rekreationsområde för framför allt Löddeborna. De anlagda gångstråken runt, men även genom, området möjliggör besökande att på nära håll ta del av områdets värden. Ett uppbyggt gömsle på områdets västra sida, lätt tillgängligt från gångstigen, ger den intresserade allmänheten en chans att observera våtmarkernas fågelliv utan att själv störa det. Informationstavlor om områdesvärdena finns i områdets norra del samt i gömslet.

Den naturvårdsanpassade skötseln ger positiva effekter på floran och gynnar upplevelsen av området för såväl allmänheten som för de mer nischade naturintresserade.

3 Översikt av planerad markanvändning och skötsel

3.1 Övergripande bevarandemål

Målet med områdesskötseln är att utveckla och bevara ett varierat våtmarksområde med välhävda ängs- och betesmarker så att dessa utgör en gynnsam livsmiljö för flora och fauna. Hotade arter skall tas särskild hänsyn till men även till arter som tidigare funnits på området och som återkommit, eller ges möjlighet till återkomst, genom pågående områdesskötsel.

Området har med utgångspunkt från naturtyp, pågående och framtida markanvändning delats in i två planeringsområden:

	Areal ca (varierar m vattenstånd)
1. BN – Betesmark med naturvårdsinriktad betesdrift	11,7 – 12,4
2. VF – Våtmark med fri utveckling	0,6 – 1,3

4 Mål och åtgärder för planeringsområden

4.1 BN – Betesmark med naturvårdsinriktad betesdrift

Betesdriften som infördes på området i samband med områdesrestaureringen 2008 har haft god effekt på den tidigare ensartade och högvuxna vegetationen. Denna skötsel bör permanentas. Tillfälligtvis kan slätter med bortförande av slaget material accepteras som skötselmetod.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

- Betesmarkens utbredning ska omfatta en yta på minst 11,7 ha.
- Välbetade, ogödslade, fuktiga – friska ängar (små inslag av torrängspartier).
- Inga buskar, träd eller större bestånd av höga örter eller gräs.
- De för närvarande små och diffusa torrängspartierna ska genom beteshävd ges möjlighet till ökad utbredning.
- Förekomsten av hävdgynnade arter skall bevaras och utvecklas så att de kan föryngra sig i långsiktigt livskraftiga populationer.
- Förekomsten av konkurrenskraftiga ohävsarter, tex älggräs, veketåg, tuvtåtel, brännässla mfl skall reduceras.

Allmänt om områdets skötsel

Avbetningen av respektive betesfålla bör ske med god cirkulation fållorna emellan. Likaså är det bra att styra betesläpp på sådant sätt att fållorna betas av vid olika tillfällen de olika betes-säsongerna. Exakta tidsangivelser för beteshävden kan inte anges eftersom bla väder och vind kan påverka detta. Dock bör betesperioden pågå mellan maj och november respektive betes-säsong. Betet bör också pågå så länge som möjligt fram till november.

Vid behov av betesputs eller andra skötselåtgärder skall detta samrådas mellan djurägare och kommunen.

Skötselmål och skötselåtgärder

- Områdets ängsytor, 11,7-12,4 ha, hävdas genom bete. Beteshävden bedrivs i enlighet med diskussionen ovan.
- Beteshävden av området skall vara sådan att en tydlig reduktion av ohävdsarter syns. Dock skall inte mer än momentant negativa effekter på den hävdgynnade vegetationen förekomma.

4.2 VF - Våtmark med fri utveckling

Vattenmiljöerna inom Lödde ängar består av de fyra grunda våtmarkerna. Dessa skall fluktuera i storlek över året genom reglering av vattenståndet. Betesdjuren skall kunna gå i våtmarken och beta.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

- Våtmarkerna ska vara en god yngel- och uppväxtmiljö för groddjur.
- Våtmarkerna ska över säsong ha ett fluktuerande vattenstånd.
- Friväxande vassar (dock ej igenväxning) i den större våtmarken.
- God förekomst av vadarfåglar och övriga fågelarter knutna till dessa miljöer.
- Förekomsten av konkurrenskraftiga ohävdsarter, tex älggräs, veketåg, tuvtåtel, brännässla mfl skall reduceras.

Allmänt om områdets skötsel

Anlagda våtmarker som ska skötas med minimala insatser. Vassar och högrötsvegetation ska tillåtas men dock inte ges möjlighet att breda ut sig alltför mycket så att en fri vattenyta går förlorad. Vattennivån i våtmarkerna ska regleras av djurägare/markägare och hållas hög den tid betesdjuren inte befinner sig där. Dock ska vattennivån inte försvåra betesdriften.

Skötselmål och skötselåtgärder

- Våtmarkernas areal ska under perioden oktober-april vara ca 1,3 ha. Detta ska uppnås genom reglering av vattenståndet.
- Vattenståndet ska under perioden juni-augusti vid åtminstone ett tillfälle av tillräcklig tidsrymd sänkas till lägsta nivå så att djuren kan beta av dammslänterna.
- Vid den händelse vassarna breder ut sig oönskat avbrännes dessa på vårvintern.

5 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Hur	Var	Vem	Finans
Bete	1 maj – 1 november	Nötbete	Hela området	Djurägare	Djurägare
Putsning/ röjning/"städning" el dyl	Vid behov	Samråd mellan djurägare och markägare innan utförande	Där behovet finns	Djurägare och/eller markägare	Djurägare och/eller markägare
Uppföljning av skötselåtgärder	Årligen	Okulär besiktning	Hela området	Djurägare och markägare	
Uppföljning av kvalitetsmål	Vid avtalsutgång eller vid förändring av förhållandena	Okulär besiktning. Översiktlig florainventering	Hela området	Markägare	

6 Friluftsliv och rekreation

Området nyttjas företrädesvis av de boende i angränsande villabebyggelse.

6.1 Syfte

Syftet med friluftslivet inom naturområdet Lödde ängar är att ge besökare möjlighet att uppleva de naturvärden som finns på betesmarker, en försvinnande naturtyp i dagens samhälle, samt i/vid de grunda våtmarkerna (med fluktuerande vattennivå) i området.

Ett annat syfte är att med en naturvårdsanpassad skötsel förstärka områdets rekreativa värden (en betad äng med hög artrikedom ger ett större upplevelsevärde än en ensartad äng).

Besökare ska också genom informationsinsatser få kunskap om områdets historiska användning och dess naturvärden.

6.2 Restriktioner

Friluftslivet kommer inte att omfattas av andra restriktioner än de som redan anges i allemansrätten.

6.3 Information

Informationstavla om områdets natur- och kulturvärden finns idag uppsatt utmed stigen som går från kanotklubben och söderut. Informationstavlan står ca 60 m in på stigen.

Underhållsåtgärder

Informationstavlorna ses över en gång per år och restaureras vid behov.

6.4 Tillgänglighet, parkeringar

Området är idag lätt att nå. Det är framför allt tillgängligt för Löddebor som med lätthet kan ta sig dit med cykel eller till fots. Även bilburna kan enkelt ta sig dit. En anlagd parkeringsyta finns i östra delen av Backavägen från vilken man enkelt tar sig till stigen som ansluter till området.

6.5 Renhållning och sanitära anordningar

Sopkärl finns i norra delen av området. Hundlatrin finns utanför området vid markvägens anslutning till Backavägen.

7 Dokumentation och uppföljning

7.1 Årlig dokumentation av skötselåtgärder

Varje år ska den som praktiskt utför olika typer av skötsel i naturområdet föra anteckningar över genomförda åtgärder. Syftet med en sådan dokumentation är att få underlag så att man på ett enkelt sätt kan bedöma skötselåtgärderna i förhållande till skötsel- och kvalitetsmål. Den årliga dokumentationen ska innehålla:

- Påbörjan och avslut av betessäsong.
- Betestryck (hårt/måttligt/svagt/ohävdad). Antal djur och djurslag.
- Eventuell förändring av fastställd skötsel.
- Övriga skötselinsatser, tex betesputs, röjning, punktinsatser mm.

7.2 Uppföljning av skötselmål

Uppföljning och sammanställning av skötselmålen utförs av den som praktiskt utfört skötselåtgärder inom naturområdet (Djurägare/djurägare) tillsammans med ansvarig naturvårdsinstans på kommunen. Uppföljningen sker årligen.

7.3 Uppföljning av kvalitetsmål

Uppföljning och sammanställning av kvalitetsmålen utförs av ansvarig naturvårdsinstans på kommunen. Uppföljningen sker vid avtalstidens utgång eller vid förändring av avtalsförhållandena och ska omfatta följande:

- Inventering av ovanliga och hävdgynnade arters förekomst.
- Utbredning av planeringsområden och naturtyper.

8 Källor

8.1 Litteratur

Ekologgruppen 1990. Naturinventering i Kävlinge kommun.

Jordbruksverket 1994. Naturbetesmarker (broschyr).

Jordbruksverket 1998. Skötselhandbok för gårdens natur- och kulturvärden.

Kävlinge kommun 1993. Naturvårdsplan för Kävlinge kommun.

Kävlinge kommun 1999. Naturinventering i Kävlinge kommun.

Kävlinge kommun 2002. Naturvårdsprogram – Kävlinge kommun 2002.

8.2 Kartor & foton

Charta öfwer västre wång och ängarne till Löddeköpinge kyrkjoby belägen uti Malmöhus höf-
dingedöme och Harjager socken, 1787/1788.

Kävlinge kommun, Ortofoto 2008, 2010, 2012, 2014.

Bilaga 1. Naturområdet Lödde ängar

KÄVLINGE!

Kävlinge kommun
Kullagatan 2, 244 80 Kävlinge
Telefon 046-73 90 00
kommunen@kavlinge.se
www.kavlinge.se

Juni 2015